

Думка суду щодо покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами

Нагадаємо, що вимоги до проектно-кошторисної документації робіт з капітального ремонту, реконструкції, реставрації чи іншого виду будівельного підряду визначаються [кошторисними нормами України «Настанова з визначення вартості будівництва»](#), затвердженими наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 № 281 (далі — Настанова). При цьому пунктом 5.31 Настанови встановлено, що кошти на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням будівельних робіт, враховуються в розмірі, визначеному на підставі обґрунтованих розрахунків підрядника, виходячи з перелічених факторів, зокрема, за твердої договірної ціни — в розмірі до 1,5 % та за динамічної договірної ціни — не враховуються.

У матеріалі [«Практика ДАСУ щодо покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами»](#) ми розглянули висновки моніторингів, які проводяться Державною аудиторською службою України (далі — ДАСУ/Держаудитслужба), та проаналізували помилки замовників під час закупівлі робіт та поточного ремонту щодо покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами. Зокрема, під час моніторингу UA-M-2024-05-20-000160, оголошення [UA-2021-11-24-007778-b](#) ДАСУ виявило, що замовник у тендерній документації встановив таку вимогу: «...у ціну пропозиції учасника (договірна ціна) має бути включено кошти на покриття ризиків в розмірі 2 %; кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами», та встановило, що тендерну документацію складено не відповідно до пункту 5.31 Настанови та, відповідно, з порушенням абзацу першого частини 3 статті 22 Закону. З огляду на порушення законодавства Держаудитслужба зобов'язує вжити заходів щодо усунення виявлених порушень шляхом розірвання договору про виконання робіт.

Сьогодні розглянемо, якої думки суд щодо порушення пункту 5.31 Настанови.

Рішення Львівського окружного адміністративного суду від [08.08.2024](#) у справі № [380/22810/23](#)

Обставини справи: під час моніторингу ДАСУ, зокрема, виявило, що замовник, відповідно до підпункту 6.1 пункту 6 розділу 3 тендерної документації та пункту 3.1 проєкту договору про закупівлю (Додаток 3) тендерної документації, встановив, що договірна ціна є твердою.

Проте проведеним моніторингом встановлено, що у складі тендерної пропозиції переможця ТОВ «З» у складі ціни пропозиції (договірної ціни, файл «22.2. Дц.») враховано кошти на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт, що пропонуються в розмірі 2 %, що не відповідає вимогам пункту 5.31 розділу V Настанови, а тому не відповідає умовам підпункту 6.1 пункту 6 розділу 3 тендерної документації.

Аудитори зазначають, що згідно з пунктом 5.33 розділу V Настанови в ціні пропозиції учасника процедури закупівлі (договірній ціні) враховуються кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, призначені на відшкодування збільшення вартості трудових та матеріально-технічних ресурсів, спричинене інфляцією, яка може відбутися протягом будівництва.

Однак проведеним моніторингом встановлено, що у складі тендерної пропозиції переможця (договірній ціні) відсутні кошти на покриття ризиків та кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами у складі договірної ціни (файл «22.2. Дц.»), що не відповідає вимогам пункту 5.33 розділу V Настанови, а тому не відповідає умовам підпункту 6.1 пункту 6 розділу 3 тендерної документації. При цьому замовник не відхилив тендерну пропозицію ТОВ «З», а визнав його переможцем.

З огляду на це та інші виявлені порушення Держаудитслужба зобов'язала здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом розірвання договору про закупівлю від 14.06.2023 № 1/20. Замовник не згоден з рішенням ДАСУ та звертається до суду.

Позиція замовника: на виконання вимог пункту 6.1 розділу 3 тендерної документації учасник ТОВ «З» у складі тендерної пропозиції надав розрахунки на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт. Ні тендерна документація, ні Додаток 2 до неї (технічне завдання) не містили жодної вимоги щодо розрахунку коштів на покриття ризику. Умовами документації не було встановлено обов'язку надання учасниками обґрунтованих розрахунків щодо визначення розміру коштів на покриття ризику всіх учасників будівництва. ТОВ «З» не був позбавлений права самостійно прийняти рішення про відсутність необхідності включення коштів на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, у наявних правовідносинах. З огляду, в тому числі, на вказане просить визнати протиправним та скасувати висновок Держаудитслужби.

Позиція суду: за змістом пункту 5.31 Настанови розмір коштів на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт, що пропонуються, за твердої договірної ціни становить до 1,5 %. Суд встановив, що відповідно до пояснювальної записки у складі тендерної пропозиції учасника ТОВ «З» вказаний учасник визначив показник витрат на покриття ризиків у розмірі 2 %, тобто в більшому розмірі, ніж встановлено пунктом 5.31 Настанови.

Оскільки за змістом підпункту 6.1 пункту 6 розділу 3 тендерної документації ціна

тендерної пропозиції учасника повинна бути визначена та розрахована відповідно до Настанови, а пункт 5.31 Настанови визначає, що розмір коштів на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт, що пропонуються, за твердої договірної ціни становить до 1,5 %, то саме такий максимальний розмір коштів на покриття ризиків повинен був зазначити учасник ТОВ «З».

Покликання замовника на те, що ні тендерна документація, ні Додаток 2 до неї (технічне завдання) не містили жодної вимоги щодо розрахунку коштів на покриття ризику, суд оцінює критично, оскільки за змістом підпункту 6.1 пункту 6 розділу 3 тендерної документації ціна тендерної пропозиції учасника повинна бути визначена та розрахована відповідно до Настанови.

З урахуванням наведеного висновку відповідача про те, що врахування учасником ТОВ «З» коштів на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт, що пропонуються, в розмірі 2 % не відповідає вимогам пункту 5.31 розділу V Настанови, а тому не відповідає умовам підпункту 6.1 пункту 6 розділу 3 тендерної документації, є правильним.

Керуючись статтями 19-21, 72-77, 242-246, 255, 293, 295, підпунктом 15.5 пункту 15 Перехідних положень КАСУ, суд вирішив у задоволенні позову замовника до Держаудитслужби про визнання протиправним та скасування висновку відмовити повністю.

Маєте нагоду ознайомитись та за потреби завантажити [приклад позовної заяви щодо оскарження висновку ДАСУ](#).

Щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, на порталі «Радник» створена електронна книга «[Практика суду, що стосується публічних закупівель](#)». Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення:

Практика суду, що стосується публічних закупівель

👁 4953 3 Жовтня 2023

Враховуючи неоднозначні позиції контролюючих органів, замовникам доволі важко проводити закупівлі та виконувати норми чинного законодавства з публічних закупівель. Хтось готується захищати себе в судовому порядку, а для когось кращим варіантом є виконання рішення / висновку за результатами оскарження / моніторингу процедури закупівлі. Тож, щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, створена електронна книга «Практика суду, що стосується публічних закупівель». Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення.

Зміст:

Загальне про відповідальність:

- [Адміністративна відповідальність у деталях. Судовий погляд](#)
- [Підсудність розгляду справ про адміністративні правопорушення передбачені ч. 1 ст. 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення](#)
- [Оскарження рішення Колегії до суду: нюанси та рекомендації](#)
- [Помилки замовників при оскарженні висновків ДАСУ](#)
- [Чи можна притягнути керівника замовника до відповідальності та що при цьому необхідно знати](#)
- [Чи наділена ДАСУ правом притягувати до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях? Рішення суду](#)